

4.

Til Landstingets Udvalg for Jernbanetakstlovene.

Blandt alle Landets forskellige Industrigrene er ingen mere naturlig end Teglværksindustrien, da der mange Steder i Landet findes Ler, som egner sig til Fremstilling af Teglværksvarer. Især paa Fyn og da navnlig i Sydfyn findes det fortrinligste Teglværksler, og dette har da ført til, at der her er oprettet en Mængde store Teglværker. Alene Stenstrup og nærmeste Omegn har 9 store Værker, der tilsammen producere ca. 24 Millioner Mursten aarlig.

En saa stor Produktion kan naturligvis ikke afsættes i Værkernes nærmeste Opland, men er for største Delen beregnet paa Udførsel, navnlig til Hovedstaden, der kan aftage alt, hvad vi kunne skaffe, særlig paa Grund af vore Varers fortrinlige Beskaffenhed.

Flere af Teglværkerne byggedes i 1897—98 og baseredes paa Udførsel til Kjøbenhavn paa Grund af de da nedsatte Jernbanetakster.

Mursten er jo en tung Vare, og hvis de skulle forsendes langt, ville Transportomkostninger sluge en uforholdsmæssig stor Del af Varens Værdi. En Jernbanevogn, som lastes med 10,000 Kg., har under de nuværende Stenpriser et Indhold til Værdi ca. 100 Kr., og Fragten heraf til Kjøbenhavn er under de nuværende Takster 36 Kr.; altsaa gaar mere end en Trediedel af Varens Værdi bort i Fragtomkostninger.

Som Forholdene med hensyn til Afstanden til vort vigtigste Marked nu ere, trykkes vi imidlertid saa stærkt af Konkurrencen, særlig af toldfri svenske og slesvigske Sten, som komme søværts til Kjøbenhavn, at et forøget Tryk vil virke ødelæggende paa vor Industri.

Et saadant forøget Tryk befrygte vi, at den paatænkte Takstforhøjelse vil paaføre os, og vi tillade os derfor ærbødigst at pege paa, at Varen: Teglværksprodukter, ikke taaler en saadan procentvis Forhøjelse, som saa mange andre lettere og dyrere Varer med Lethed kunne bære. Hvad der bidrager meget til at stille os uheldigt, er dette, at vore Produkter maa befordres baade paa Statens og paa en Privatbane. Var der Statsbane lige her fra Stenstrup til Kjøbenhavn, vilde en Vognladning paa 10,000 Kg. kun koste 33 Kr. under de nuværende Takster. Sydfynske Bane giver os en Rabat af 3 Kr. paa Linien Stenstrup—Nyborg, og Statsbanen giver os ogsaa kun en Rabat af 3 Kr. paa den over tre Gange saa lange Linie Nyborg—Kjøbenhavn. Hvis altsaa Staten enten overtog sydfynske Bane eller indrømmede os en Rabat for gennemgaaende Fragt lig denne Banes Rabat for gennemgaaende, var der Haab om, at en saadan Lettelse vilde i nogen Maade afbalancere den forøgede Byrde, som Takstforhøjelsen vil paaføre os. For øvrigt anse vi det for billigt, om saadanne Varer, der ere meget tunge i Forhold til deres Pris, fik en egen Takstklasse. Hvis der ikke paa en eller anden Maade kan drages Omsorg for, at Takstforhøjelserne saa lidt som muligt komme til at forøge det Tryk, vor Industri hidtil har haft at bære, vil denne komme i en saa alvorlig Fare, at vi, om vi ville vedligeholde vor Forbindelse med Kjøbenhavn, hvilket er en Livsbetingelse for os, vilde blive nødtte til at søge etableret en Søroute Svendborg—Kjøbenhavn; men vi ønske ikke at søge denne Udvej, thi selv